

KONSERWACJA DZIEŁ SZTUKI

Mirosław Cholewka

ul. Szkolna 9, 14-220 Kisielice ☎ 0-601 057 065 fax. 089 543-21-57 ✉ ul. Grota Roweckiego 2/9 10-693 Olsztyn

Wyniki badań nawarstwień malarskich elewacji i stolarki otworowej oraz Program prac konserwatorskich budynków zabytkowej leśniczówki w Jeziorku koło Mrągowa.

Olsztyn październik-listopad 2009

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
w OLSZTYNIE
10-076 Olsztyn, ul. Podwale 1
tel. 63 521 85 30, fax 63 521 85 49

mgr Mirosław Cholewka
DYPLOMOWANY KONSERWATOR ZABYTKÓW
NR DYPL. 2163/UMK

1. IDENTYFIKACJA OBIEKTU

rodzaj: leśniczówka w miejscowości Jeziorko. Budynek mieszkalny wraz z zabudowaniami gospodarczymi.

w tym: elewacje, stolarka okienna i drzwiowa

datowanie: 1910-1920

materiał i technika:

budynek mieszkalny wzniesiony na bazie konstrukcji z drewnianego szalunku, mury budynków gospodarczych budowane z cegły ceramicznej pełnej, na zaprawie cementowo wapiennej, elewacje nie otynkowane wykończone cegłą licówką, cokoły z ociosanych kamieni granitowych, stolarka otworowa drewniana oraz pozostałości metalowej.

właściciel: Roman Brodzik

2. DANE DOTYCZĄCE OPRACOWANIA

zamawiający: Roman Brodzik

wykonawca prac: mgr Mirosław Cholewka

czas trwania: październik- listopad 2009

3. RYS HISTORYCZNY

Powstanie obiektu datuje się na lata 1910-1920. Szczegółowa historia budynków nieznana.

Fotografia z lat 30-tych XXw

Widoki zabudowań prawdopodobnie z lat przedwojennych.

Fotografie sprzed II wojny przedstawiające ostatniego leśniczego na tle budynków.

4. OPIS OBIEKTU

Obiekt zlokalizowany na trasie Mragowo- Ukta. Na zespół zabudowań składa się budynek mieszkalny oraz budynki gospodarcze, w tym obora, stajnia i mniejszy budynek pełniący obecnie rolę garażu.

Budynek mieszkalny wzniesiony na planie prostokąta, na kamiennym otynkowanym cokole, parterowy z poddaszem, podpiwniczony. Przykryty dachem dwuspadowym z dachówką ceramiczną esówką. Elewacja w postaci drewnianego szalunku, skąpo zdobiona detalami (profilowane drewniane opaski wokół okien). Wejście do budynku obudowane drewnianą werandą, dobudowaną prawdopodobnie w okresie międzywojennym. Stolarka otworowa drewniana, okna skrzynkowe, proste, bez opracowań snycerskich. Oryginalne drzwi wejściowe, łączące werandę z częścią mieszkalną budynku, drewniane, jednoskrzydłowe z nietypowym zdobieniem w części zewnętrznej, od wewnątrz, opracowane wtórnie listwami drewnianymi.

Budynki stajni i obory wzniesione na planie prostokąta, na kamiennych cokołach, przykryte dachem dwuspadowym, murowane z cegły ceramicznej pełnej, na zaprawie cementowo wapiennej, nie otynkowane. Stolarka drzwiowa drewniana, listwowa wzmacniana, w większości pierwotna.

W obiekcie znajduje się również niewielki ceglany budynek (drewutnia) obecnie pełniący rolę garażu.

5. METODYKA BADAŃ

Badania warstw malarskich miały na celu ustalenie pierwotnej kolorystyki ukrytej pod licznymi przemalowaniami.

Wykonano liczne odkrywki sondażowe mające na celu wytypowanie miejsc, w których przypuszczalnie należałoby szukać warstw oryginalnych. W reprezentatywnych miejscach wykonano odkrywki, z powyższych miejsc również pobrano próbki, z których następnie wykonano naszlify.

Naszlify poddano obserwacji mikroskopowej w powiększeniu 20x, a następnie sfotografowano. Na fotografiach oznaczono warstwy pierwotne. Pierwotne kolory zdefiniowano wg wzornika kolorów NCS (Natural Color System).

Wykonano dokumentację fotograficzną i opisową. Miejsca wykonania odkrywek pokazano na fotografiach. Stratygrafię warstw pobranych próbek oraz odkrywek zestawiono w tabelach.

6. WYNIKI BADAŃ.

Na podstawie badań stwierdzono, iż na elewacji budynku, jak i na stolarce otworowej zachowane zostały oryginalne warstwy farby. Po wykonaniu odkrywek oraz zbadaniu próbek pobranych z elewacji oraz stolarki okiennej i drzwiowej budynku mieszkalnego oraz przylegającej do niego werandy, określono pierwotną kolorystykę elewacji budynku. Na domu mieszkalnym odkryto szczątkowe ilości farby w kolorze ceglasto czerwonym, która stanowi pojedynczą warstwę. Odnosząc się do kolorystyki detali (opaski okien) oraz stolarki okiennie-drzwiowej malowanych na kolor kremowy, można przypuszczać, iż w oryginale całość budynku utrzymana była w takim zestawieniu barw. W przypadku dobudowanej w późniejszych latach werandy, stwierdzono, iż malowana ona była farbą zieloną. Prawdopodobnie z tego okresu pochodzi również deska okapnikowa budynku w identycznej kolorystyce (kolor zielony) co weranda.